

10  
GODINA

FONDACIJA  
TUZLANSKE  
ZAJEDNICE



2003 - 2013

# PRIRUČNIK

## za članove odbora Omladinske banke



"Mi podstičemo mlade da  
čine pozitivne promjene"

[www.omladinskabanka.org](http://www.omladinskabanka.org)



Ismet Sokoljanin  
Emir Bašić  
Emina Beganović  
Sanela Karić

# **PRIRUČNIK**

## za članove odbora Omladinske banke

*“Mi podstičemo mlade da čine pozitivne promjene”*

Tuzla, 2013

Priručnik pripremili i prilagodili:  
Ismet Sokoljanin  
Emir Bašić  
Emina Beganović  
Sanela Karić

Lektorice:  
Daria Vilušić  
Emina Žunić

Izdavač: Fondacija tuzlanske zajednice

Za izdavača: Jasna Jašarević, izvršna direktorka

Štampa: OFF-SET štamparija

Tiraž: 100 primjeraka

Tuzla, april/maj 2013

Priručnik za članove odbora Omladinskih banaka jeste pomagalo namijenjeno članovima odbora Omladinskih banaka Fondacije tuzlanske zajednice. Priručnik je štampan u okviru projekata "**Razvoj ugroženih naselja i osnaživanje mladih na području Tuzlanskog kantona**".

Priručnik nije namijenjen za prodaju.

Izradu priručnika omogučio:



## **O priručniku:**

Dragi članovi/ice Odbora Omladinske banke, priručnik koji čitate kreativno je i praktično pomagalo koje će svakom članu/ici Odbora OB približiti Omladinsku banku, njezinu ulogu za mlade i zajednicu. Priručnik će vam uveliko pomoći da s lakoćom realizujete svoje programske aktivnosti i obaveze u okviru jednogodišnjeg volonterskog mandata.

Nastao je na osnovu dosadašnjeg iskustva u radu sa odborima OB i potrebe za uspješnijom realizacijom programskih aktivnosti unutar odbora. Također, priručnik će pomoći i koordinatorima OB na lakšoj i efikasnijoj organizaciji aktivnosti Omladinske banke.

Pored jasnih uputa za realizaciju programskih aktivnosti i koraka u OB, priručnik donosi sadržaje o vrijednostima i principima koje OB njeguje, a koji su osnova za rad Odbora. To su: zlatna pravila OB, volonterizam, filantropija, timski duh itd.

Kako je omladinska banka program usmjeren na osnaživanje kapaciteta mlađih, u priručniku je dat i osvrt na važnost usvajanja i razvijanja vještina komunikacije, prezentacije, liderских sposobnosti, razvoja kritičkog mišljenja, znanja o zajednici i mladima...

Nadamo se da će vam priručnik biti od koristi za vrijeme vašeg mandata u Odboru Omladinske banke.

**Autori**

**SADRŽAJ:**

<b>I Šta je Omladinska banka?!</b>	<b>7</b>
- Uvod o Omladinskoj banci u FTZ	8
- Zlatna pravila OB	9
<b>II Odbor OB</b>	<b>11</b>
- Šta je Odbor Omladinske banke	12
- Šta znači biti član Odbora (učenje bazirano na iskustvu- šta time dobijam)	12
- Postajem VOLONTER (ukratko o volonterizmu)	13
- Pa ja sam i FILANTROP (ukratko o kulturi darivanja i filantropiji)	13
- Upoznat ću ZAJEDNICU! Promjene u zajednici! HOĆU, BAŠ HOĆU!	14
- Rad nije rad, osim ako nije TIMSKI RAD!	14
- Mali lideri velikih promjena (uloga lidera u zajednici-ti i OB kao pokretači promjena)	15
- KOMUNICIRATI je lako, a evo i kako!	15
- Prezentacija i vještine prezentacije	16
<b>III Koraci u Omladinskoj banci</b>	<b>19</b>
- Regрутовање и селекција младих за чланство у Одбору	20
- Оријентациони тренинг „Како одлучивати у OB“	20
- Иstraživanje potreba od strane mладих	20
- Одређивање тема и prioriteta за финансијску подршку	21
- Отварање апликационог круга (промоција)	21
- Пrijем апликација пристиглих од стране младих	21
- Процес предселекције пристиглих апликација	22
- Интервјујисање	22
- Доношење коначне одлуке о финансијској подршци	22
- Потписивање уговора и промоција подржаних пројеката	24
- Praćenje realizacije podržanih projekata	25
- Slavljenje uspjeha, učenje na iskustvima i procjena uspješnosti (evaluacija)	25
<b>IV Prilozi</b>	<b>27</b>
- Pриступница за чланство у Одбор Омладинске банке	28
- Кодекс понашања чланова Одбора Омладинске банке	29
- Правилник рада Одбора Омладинске банке	30
- Правилник о начину издавања средстава из фонда за младе FTZ	33
- Апликација за пројекат	36
- Образац за предселекцију	39
- Образац за интервју	40
- Упуте за вођења интервјуа	43
- Уговор о донацији	44
- Образац за praćenje realizacije podržanih projekata	46
- Упуте за praćenje realizacije podržanih projekata	47
- Образац за вредновање пројекта	49
<b>LITERATURA</b>	<b>51</b>



# **Šta je Omladinska banka?!?**

**Omladinska banka** je inovativan program podrške idejama i inicijativama mladih koji na poseban način uključuje mlađe u život zajednice te ih motiviše na učešće u pozitivnim promjenama unutar iste.

Omladinska banka je program potpuno usmjeren na mlađe i, što je još važnije, program vođen od strane mladih. Kao takva, Omladinska banka ima dva jednakovo važna cilja. S jedne strane ona predstavlja finansijsku podršku idejama i inicijativama mladih koji apliciraju na sredstva Omladinske banke te na taj način kreiraju pozitivne promjene u zajednici, a od čega korist ima cijela zajednica.

Sa druge strane, neposrednu korist od postojanja Omladinske banke imaju mlađi članovi Odbora Omladinske banke koji jačaju svoje kapacitete istraživanjem potreba u zajednici, učeći se timskom donošenju odluka i donoseći odluke o inicijativama mladih.

#### Kako je sve počelo

„Čovjek ne može da otkrije novi okean ako nema hrabrosti da izgubi iz vida obalu“ (Henri Miler).

Omladinsku banku Tuzla, pokrenula je Fondacija tuzlanske zajednice još 2004. godine inspirisana idejom i programom „Youth Bank UK“. Isti taj program je „Community Foundation for Northern Ireland“ (CFNI) u posljednjih 10 godina, kroz posebna međunarodna partnerstva i programe obuke za voditelje Omladinskih banaka, „prenijela“ na područje Balkana i jugoistočne Evrope. Danas se program „Omladinska banka“ realizuje i u još nekoliko gradova u našoj zemlji zahvaljujući partnerstvu CFNI sa drugim BiH organizacijama.

U martu 2004. godine, kada je Fondacija građana Simin Han (danasa Fondacija tuzlanske zajednice) prvi puta okupila 12 mladih ljudi u želji da napravi prvi Odbor Omladinske banke Simin Han (sada Omladinske banke Tuzla), suočila se sa izazovom kako probuditi mlađe u ovom malom naselju u Tuzli. U junu 2005. godine Fondacija tuzlanske zajednice je odlučila da ideju omladinskog aktivizma i volontiranja, za dobrobit zajednice, proširi na teritoriju cijele Općine Tuzla, a nakon 8 godina uspješnog rada i na susjedne općine.

Kroz svoj program podrške, Omladinsku banku, Fondacija konstantno radi na stvaranju boljih uslova življjenja za mlađe i jačanju njihovih kapaciteta. Od 2004. godine pa do sada u Odboru omladinskih banaka uključeno je preko 200 mladih, razmatran je 341 projekatni prijedlog, podržana su 182 projekata mladih sa 99 595 KM, od čega je korist imalo više od 20 000 mladih.

Trenutno Fondacija tuzlanske zajednice kroz program Omladinske banke animira mlađe u općinama Lukavac, Kalesija, Živinice, Srebrenik i Tuzla.

## ZLATNA PRAVILA OMLADINSKE BANKE

Omladinska banka, kao program podrške usmjeren prema mladima, zasnovan je na određenim vrijednostima iskazanim kroz zlatna pravila omladinske banke.

### **Vođena od strane mladih**

Omladinska banka je aktivnost koju vode mlađi ljudi. Uloga odraslih jeste da ih savjetuju i pruže podršku.

### **Otvorena za sve**

Omladinska banka je otvorena za sve mlađe ljudе. Mi podržavamo bilo koju mlađu osobу da se uključi u lokalnu Omladinsku banku, ali posebno želimo uključiti one mlađe ljudе koji nisu često u prlici imati iste mogućnosti kao ostatak mlađih ljudi.

### **Bazirana na poštovanju različitosti i razumjevanju**

Omladinska banka nudi mogućnost mlađim ljudima da se međusobno bolje upoznaju sa životima jednih i drugih, različitim kulturama i iskustvima, stoga OB mora poštovati razlike i razvijati razumjevanje među mlađim ljudima.

### **Jasan i jedinstven sistem funkcionisanja OB**

Aktivnost Omladinske banke mora biti povjerljiva i transparentna, sa jasnim radnim zadacima, izgrađenim sistemom i procedurama koje govore kako i gdje je novac potrošen.

### **Jednostavan jezik komunikacije**

Omladinska banka treba komunicirati jasnim, jednostavnim jezikom (ne žargonom) kako bi se što više mlađih ljudi jednostavno moglo upoznati sa aktivnostima OB u svim društvenim slojevima.

### **Sticanje i razvijanje novih znanja i vještina**

Aktivnost OB mora pomoći mlađim ljudima da steknu nove vještine, znanja i iskustva – nudeći edukacije, treninge, pružajući informacije i omogućavajući učenje kroz aktivnosti.

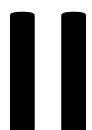
### **Učenje bazirano na iskustvu**

Omladinska banka uzima u obzir vrijeme potrebno da se uči iz vlastitih iskustava. Zato se OB osvrće, evaluira i vrednuje svoje aktivnosti na svim nivoima kako bi u budućnosti poslove uspješnije obavljala.

### **Proslavljanje i vrednovanje dostignuća**

Omladinska banka proslavlja svoje uspjehe! Ona je izvrstan način da se pokaže šta sve mlađi mogu uraditi.





## Odbor omladinske banke

**ŠTA JE ODBOR OMLADINSKE BANKE?**

**„Gradimo omladinski aktivizam kako bismo sutra imali bolje vodstvo“**

Mlade osobe u rasponu godina od 15 do 25, imaju mogućnost da se uključe u rad Odbora Omladinske banke. Odbor Omladinske banke Tuzla jeste komisija, sačinjena od mladih ljudi, podržana od strane Upravnog odbora organizacije domaćina koji im je dao mandat da u njihovo ime odlučuju o finansijskoj podršci inicijativama mladih iz zajednice. Proces donošenja odluka unutar odbora je jasno i precizno sistematizovan na način da u isto vrijeme jača kapacitete mladih članova Odbora i na demokratski i transparentan način donosi kvalitetnu odluku o inicijativama mladih. Uključivanje mladih u Odbor Omladinske banke, odnosno u neposredan proces donošenja odluka, čini ih više svjesnim o potrebama i željama njihove lokalne zajednice i načinima pomoći kojih oni mogu činiti pozitivne promjene.

Članovi Odbora Omladinske banke rade timski, donoseći sve odluke samostalno, bez uticaja nekoga sa strane. Oni su ti koji odlučuju koje će teme i oblasti podržavati Omladinska banka u njihovoj zajednici, kreiraju procedure apliciranja na bespovratna sredstva, otvaraju aplikacione krugove, vrše promociju na medijima i u zajednici, vrše predselekciju pristiglih inicijativa mladih, razgovaraju sa aplikantima i donose konačnu odluku o finansijskoj podršci za njih. U konačnici, ti isti mlađi prate realizaciju podržanih inicijativa, vrednuju ih i, što je najbitnije, uče iz cijelokupnog procesa zajedno sa aplikantima. Ovakve aktivnosti mladih članova Odbora stvaraju klimu u kojoj se aktivno uključuju drugi mlađi i testiraju gledište odraslih o mogućnostima i kapacitetima mladih. Kako bi se osigurao stalni proces sticanja novih znanja, vještina i iskustava te kako bi se sprovodili programi koji podržavaju jačanje kapaciteta mladih, u pozadini cijelokupnog procesa kao podrška se nalazi cijeli tim organizacije domaćina sa sposobljenom osobom koordinatorom/icom Omladinske banke Tuzla. Sama svrha Omladinske banke jeste da razvija osobine vođa kod mladih, jača kapacitete među mlađim članovima Odbora i omogućava omladinskim grupama iz zajednice da učine pozitivne promjene u svojoj zajednici.

**ŠTA ZNAČI BITI ČLAN/ICA ODBORA!**

Biti član/ica odbora Omladinske banke predstavlja istovremeno čast ali i odgovornost za svaku mlađu osobu. Članovi/ice odbora počastovani su time što će u toku svog jednogodišnjeg volonterskog mandata imati mogućnost da donosu odluke usmjerene ka razvoju zajednice i položaju mladih u njoj, ali i što će u isto vrijeme jačati svoje kapacitete kroz edukativne seminare, radionice, praktičan rad i druge programske aktivnosti.

Osnaživanje mladih u odboru Omladinske banke ogleda se u stjecanju samopouzdanja, razvoju kritičkog mišljenja, sigurnosti u argumentovanom iznošenju stavova i spremnosti za preuzimanje odgovornosti u donošenju odluka. Pored toga mlađi će kroz svoj angažman u Odboru OB stjecati nova znanja o svojoj zajednici, njenim potrebama, filantropiji, problemima mladih i načinima njihovog rješavanja, ali isto tako će i istovremeno unaprjeđivati svoje vještine komunikacije, prezentacije, javnog nastupa i dr.

Znanje stečeno kroz jednogodišnji mandat u odboru Omladinske banke bazirano je na učenju iz iskustva. S obzirom da je Omladinska banka svestran i višestruk primjer pristupa mlađima, veoma je važno za članove/ice Odbora da se tokom mandata upoznaju sa sljedećim bitnim pojmovima:

- volonterizam;
- filantropija;
- moja zajednica;
- timski rad;
- liderstvo;
- komunikacija;
- prezentacija i vještine prezentacije .

### **Postajem VOLONTER!**

**"Građani svojim učešćem i vlastitim resursima grade perspektivnu i održivu budućnost za sve generacije u tuzlanskoj zajednici".**

Omladinski rad u zajednici – volontiranje omogućava mladima da razvijaju sposobnosti, stječu vještine, upoznaju prijatelje, usvajaju nova znanja iz različitih oblasti... Jedan od glavnih ciljeva omladinskog rada jeste da se mladi osposobe i osnaže za istraživanje, razumijevanje i reagovanje na lična, društvena i politička pitanja koja utječu na njih, njihove lokalne zajednice i živote mlađih u drugim zemljama. Teme mogu biti raznolike: tolerancija, ekologija, demokratija, umjetnost, interkulturnalno učenje... Neformalno-obrazovni programi pomažu mlađima da saznaju više o sebi i drugima, kao i o svijetu koji ih okružuje, te da se pripreme za uspješniji ulazak u svijet odraslih. Brojni empirijski podaci govore u prilog tome da mlađi koji su se rano uključili u svijet volonterizma imaju razvijeniji osjećaj sopstvene vrijednosti, imaju više vjere– samopuzdanja u sebe, više prijatelja, aktivnije i kvalitetnije provode slobodno vrijeme, putovali su van granica svoje države itd.



Unatoč tome što u svijetu volonterizma postoji veliki broj mlađih, tako da se tu i pojavljuju različitosti, otkrili smo da nam upravo to prisustvo različitosti donosi potpunije zadovoljstvo. Ukoliko mislite da ste drugačiji, da se teško uklapate u nova društva, da imate presvjetlu boju kose, da jedini volite hip-hop, smijete se na čudan način itd. dođite u svijet **volontera** i pogledajte da biti drugačiji nije loše. Ovdje ćete pronaći riječi podrške. Omladinskoj banci ste takvi još draži!

### **Pa ja sam i FILANTROP!**

Danas je o volonterstvu teško govoriti bez razumijevanja značenja riječi i koncepta filantropije. Filantropija (filia-ljubav i antropos-čovjek) je riječ grčkoga porijekla koju na naš jezik prevodimo kao čovjekoljublje, dobrotvornost. Organizovana filantropija manifestuje se kroz darivanje novca i drugih materijalnih dobara u dobrotvorne svrhe, ali i ulaganjem u zajednicu na promišljen i organizovan način. Filantropija nije stvar i nije opipljiva te mnogi ljudi imaju problem pri shvatanju ovog pojma.

Osim materijalnog pomaganja ili ulaganja, sve je više prisutan i koncept darivanja ili ulaganja ličnog vremena, znanja i vještina kroz različite oblike volonterskog angažmana. Filantropija se pokazuje djelovanjem. Filantrop je osoba koji uživa u dobru. Njemu je dobro ako je i drugima dobro. Filantropija je i želja da se širi dobro drugih ljudi. Tako će se filantropom nazivati neko ko, srazmjerno s onim što posjeduje, odvaja veće svote novca za pomoći drugima. Ono što većina ljudi ne shvata je da je filantrop svako ko svoje vrijeme, znanje ili novac daje za opće dobro i korisne stvari. Ukoliko se odlučite volontirati onda ste odlučili i da budete filantrop. To dvoje ide jedno



s drugim, u paketu. Konkretnije, za vas mlade ovo znači da ako darujete osmijeh – vi ste filantrop, ako posadite cvijeće – vi ste filantrop, ukoliko ste ljubazni prema drugima oko sebe u autobusu, školi – VI STE FILANTROP. Možda ste vi veći filantrop nego što ste mislili!

### **Upoznat ću ZAJEDNICU! Promjene u zajednici! HOĆU, BAŠ HOĆU!**

Mnogo je načina na koji mladi mogu biti aktivni i učestvovati u životu svoje lokalne zajednice. Osnivanje vlastitog kluba mladih u zajednici, izrađivanje zidova za grafitera, angažiranje volontera za pomoć u kućama starijih osoba, osmišljavanje kampanje protiv zloupotrebe droge u školama i klubovima, pokretanje međunarodnih novina za mlade samo su neki od primjera akcija mladih. Jedan od prvih koraka aktivnog uključivanja u zajednici jeste utvrditi na koji način ideja koju mladi žele razviti može donijeti korist njihovoj lokalnoj zajednici. Kao članovi omladinske banke potrebno je da budete osjetljivi na sve potrebe mladih ljudi.

Tokom vašeg mandata na adresu OB će doći dosta inicijativa mladih, a vaš zadatak jeste da dobro slušate potrebe mladih i njihove/vaše zajednice te donesete pravilne odluke o podršci tim inicijativama. Ne dozvolite da budete zatvoreni i da mislite da svi trebaju imati potrebe poput vas. 100 ljudi-100 čudi, 100 ideja-100 različitih potreba! Omladinska banka stvara takvo okruženje podrške koje osnažuje mlade osobe za postavljanje ciljeva i preuzimanje kontrole nad procesom. To je okruženje koje osnažuje mlade te im, u isto vrijeme, omogućava da pristupe i uče iz životnih iskustava. U Omladinskoj banci ćete bolje upoznati svoju zajednicu, a jedan od vaših prvih zadataka bit će istraživanje potreba te zajednice i mladih u njoj.



### **Rad nije rad, osim ako nije TIMSKI RAD!**

Šta je svrha tima, zašto je važno biti timski igrač, koja je uloga timskog rada su pitanja čije ćete odgovore dobiti angažmanom u Odboru Omladinske banke. Omladinsku banku čini tim mladih ljudi. Da bi mogli biti dobar član tima potrebno je da saznate šta to TIM zaista jeste.



Tim je skupina ljudi okupljena oko zajedničkog cilja, razvijenih međusobnih odnosa, gdje svatko ima određenu ulogu, odgovornosti i stupanj slobode u izvršavanju zadatka. Izgrađivati dobru radnu atmosferu među ljudima, razvijati pobjednički duh koji zajednički radi na dostizanju ciljeva do kojih nikad ne bi mogli doći samostalno. Timski rad jeste više od grupnog rada. On je organizovani proces koji

zahtijeva usmjerenošć na ljude u jednakoj meri kao i usmjerenošć na rezultate rada. Da bi zajednički rad imao karakteristike timskog rada neophodno je međusobno nadopunjavanje kroz interakciju svih članova, a sve u svrhu postizanja zajedničkog cilja. Pod pojmom interakcije podrazumjevamo da svi članovi tima učestvuju u svim koracima rješavanja problema i da zajedničkim radom postignu postavljeni cilj umjesto da se do cilja dođe sumiranjem pojedinačno obavljenih zadataka. Jak tim je poput jakog privatnog odnosa, potpomognut je zajedničkim uvjerenjima i načelima. U Omladinskoj banci nema drugog rada osim timskog rada.

#### **Mali LIDERI velikih promjena (uloga lidera u zajednici - ti i OB kao pokretači promjena)**

**“Ako želite voditi ljude morate im okrenuti leđa” (V. Šekspir)**

Riječ lider i liderstvo imaju dugu historiju koja se uglavnom odnosi na vodstvo. Dobri lideri se ne rađaju, oni se stvaraju. Svako ko ima volju i želju može postati uspješan lider. Uspješni lideri razvijaju se kontinuirano, kroz proces upoznavanja sebe, treninge, edukaciju i stjecanje praktičnog iskustva. Da bi svoje saradnike podstakli da rade i daju sve od sebe kroz timski rad, uspješni lideri rade na sebi (BITI), usvajaju znanja i vještine (ZNATI) i deluju u skladu sa onim što znaju i što misle da je najbolje za tim (organizaciju) kojom upravljaju (ČINITI). Smatra se da su: BITI, ZNATI I ČINITI tri osnovne komponente uspješnog liderstva.

Prema tome, liderstvo je proces utjecanja na druge da bi se ostvarili ciljevi i usmjeroio rad i funkcionisanje tima/organizacije. Lideri ostvaruju ovaj proces oslanjajući se na sopstvena uvjerenja, moral, karakter, znanja i vještine, poštujući potrebe, znanja i vještine ljudi sa kojima rade.



Članovi Odbora Omladinske banke su lideri – pokretači promjena u svojoj zajednici. Oni su ti koji podstiču, animiraju i ohrabruju mlade da čine pozitivne promjene u svojoj zajednici. Oni ulijevaju povjerenje i odlučnost u svoju okolinu. Oni su ti koji postavljaju društvene vrijednosti među mladima i čuvaju ih od negativnih uticaja. Oni jako dobro poznaju svoju zajednicu, probleme i potrebe mlađih u njoj i dovoljno su odgovorni i hrabri da rade na njihovom rješavanju. Oni su lideri u zajednici.

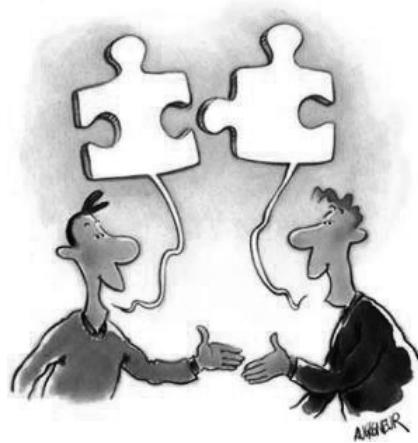
#### **KOMUNICIRATI je lako, a evo i kako!**

**“Ako postoji opće pravilo komunikacije, onda je to da nikada ne komuniciramo toliko uspješno koliko nam se to čini.” (Handy, 1985.)**

Pokazati da smo prijatelji, da nam je stalo do ljudi, odvojiti vrijeme za njih, naučiti slušati i razumjeti čini temelj razvoja dobrih odnosa. Zato prije svega vi, kao član/ica Omladinske banke, trebate razvijati i primjenjivati komunikacijske vještine kao što su aktivno slušanje, empatija, neverbalna komunikacija, davanje povratne informacije i sl. Zamislite da ne možete pričati?? Kako

biste se sporazumjevali sa ostalima? Jednako tako se loše sporazumjevamo sa ljudima kada smo loši komunikatori.

Da biste pratili cijeli proces Omladinske banke, na prvoj mjestu trebate da razvijate svoje komunikacijske vještine. Otvorena komunikacija i aktivno slušanje znači da slušate, odnosno komunicirate sa drugom osobom. Jedino tako postajete otvoreni za komunikaciju i tako se povezujete sa drugima. Osoba koja aktivno sluša svjesna je svojih potreba kao i potreba druge strane i u procesu komunikacije vrši se razmjena koja ove potrebe i zadovoljava bez suđenja, procjenjivanja, osuđivanja, moralisanja i sl. Prekid u komunikaciji može uzrokovati krizu u odnosima, otežati razumijevanje uputa, uvrijediti ili naljutiti.



Komunikacija se može odvijati direktno, putem e-maila i raznih društvenih mreža. Zbog nekih operativnih poslova i obaveza u Omladinskoj banci potrebno je, ukoliko želite biti dobar komunikator, da znate osnovna pravila, bonton prilikom direktne komunikacije, putem telefona ili e-maila. Ako nemate elektronsku poštu, Omladinska banka će vas naučiti kako da je koristite kao i mnoge druge stvari.

### **PREZENTACIJA i vještine prezentacije**

***Briljantnost bez sposobnosti komuniciranja bezvrijedna je u bilo kakvom poduhvatu!!!***

Jedan od ciljeva programa Omladinske banke jeste unaprijediti prezentacijske sposobosti i vještine kod članova Odbora. Svako od nas ima svoj stil komunikacije, svako od nas zna komunicirati i ima potencijal da se izražava onako kako želi. Naravno, postoje pravila i znanja koja će nam olakšati i poboljšati komunikaciju.

Suština je u tome da se pred grupom ljudi osjećate ugodno u svojoj koži, da postoji prirodna razmjena između vas i te grupe, da prirodno i lako prenesete poruku koju imate. Znanje i dobre prezentacijske vještine će vam u tome pomoći, ali ono što je primarno jeste kako se vi i vaši sagovornici osjećate nakon svega. Program Omladinske banke će vam dati vrlo kvalitetne informacije, znanje s kojim ćete se izgraditi kao prezentator/govornik, ali dat će vam i priliku da preispitate i promjenite vaš pogled na javni nastup te, možda po prvi puta, sami izaberete svoju ulogu u njemu.

Prilikom prezentacije vaoma je važno:

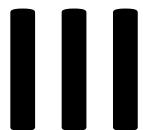
- Jako dobro znati temu/područje koje izlažete;
- Govoriti jasno, konkretno i razumljivo;
- Napraviti logički okvir prezentacije;
- Voditi računa o vremenu i prostoru izlaganja;
- Voditi računa o stilu izlaganja-prezentovanja (ovisno od teme i grupe kojoj se prezentuje);
- Izabrati metodu i tehnike i pomagala izlaganja (usmeno izlaganje, demostracija, video, Power Point, Prezi itd.);
- Zauzeti odgovarajući stav, poziciju u odnosu na slušaoce;
- Držati pažnju slušaocima;
- Voditi računa o držanju tijela, oraciji, intonaciji, neverbalnoj komunikaciji;
- Kontrolisati emocije i eventualnu tremu;
- Biti siguran u sebe!



Većina ljudi na javnom nastupu u većoj ili manjoj mjeri iskušava emociju straha. Iskustva pokazuju da je za većinu ljudi upravo ta emocija glavna prepreka u dobrom izlaganju. Zbog toga se tokom vašeg članstva u Omladinskoj banci posebna pažnja poklanja stvaranju sigurnog i poticajnog okruženja koje pomaže prevladavanju te emocije. I kroz teoriju i kroz vježbe polaznike se usmjerava da pronađu svoj vlastiti, prirodni stil izlaganja u kojem se osjećaju ugodno i samouvjereni. Prezentacijske vještine su bitne i Omladinska banka vas uči tome ne da biste mogli lijepo prezentovati u toku vašeg mandata nego da bi Vas

pripremila za veće korake u Vašem životu (npr. prilikom polaganja ispita, izlaganja na poslovnim sastancima, prilikom prezentovanja seminar skog rada ili u ličnoj komunikaciji).





# **Koraci u Omladinskoj banci**

## Koraci u Omladinskoj banci

1. Regrutovanje i selekcija mladih za članstvo u Odboru
2. Orjentacioni trening „Kako odlučivati u OB“
3. Istraživanje potreba od strane mladih
4. Određivanje tema i prioriteta za finansijsku podršku
5. Otvaranje aplikacionog kruga (promocija)
6. Prijem aplikacija pristiglih od strane mladih
7. Proces predselekcije pristiglih aplikacija
8. Intervjuisanje
9. Donošenje konačne odluke o finansijskoj podršci
10. Potpisivanje ugovora i promocija podržanih projekata
11. Praćenje realizacije podržanih projekata
12. Slavljenje uspjeha, učenje na iskustvima i procjena uspješnosti (evaluacija)

### ***Regrutovanje i selekcija mladih za članstvo u Odboru***

Omladinska banka je otvorena za sve mlade osobe i svaka mlada osoba može postati članom Odbora Omladinske banke. Regrutovanje mladih za članstvo u Odboru se najčešće vrši promocijom programa OB u srednjim školama i na fakultetima, ali isto tako i pomoću društvenih mreža i interneta.

Nakon što se pojavi interesovanje kod mladih, kordinatori Omladinske banke organizuju informativnu radionicu za potencijalne članove OB, gdje prezentuju osnovne vrijednosti OB kao i volonterizam uopšte.

Popunjavanjem PRISTUPNICE ZA ČLANSTVO i potpisivanjem KODEKSA PONAŠANJA mlada osoba zvanično pokazuje volju da postane članom Odbora Omladinske banke. Nakon formiranja konačne liste mladih osoba koji su iskazali volju da budu članovi Odbora Omladinske banke, Upravni odbor Fondacije svojom odlukom potvrđuje članstvo mladima te im daje mandat od godinu dana da upravljaju Fondom za mlade Fondacije.

Svečana promocija novih članova Odbora Omladinske banke se organizuje jednom godišnje uporedo sa dodjelom certifikata za one mlade osobe koji svoje članstvo u Odboru završavaju nakon isteka godine dana.

### ***Orjentacioni trening „Kako odlučivati u OB“***

Nakon formiranja Odbora Omladinske banke članovi bivaju pozvani na učešće u trodnevnom orjentacionom treningu „Kako odlučivati u OB“. Trening je osmišljen na način da članovima Odbora Omladinske banke prvenstveno prezentuje vrijednosti koje njeguje Fondacija kao i program Omladinske banke, a nakon toga da ih motiviše za učešće u ovom programu. Svakako trening daje mogućnost mladima da se nauče timskom donošenju odluka te donošenju odluka prema jasno razrađenom sistemu.

### ***Istraživanje potreba od strane mladih***

Kako bi Odbor Omladinske banke znao koje su potrebe, potencijali i prioriteti mladih osoba u mjestu gdje djeluje, organizuje se istraživanje položaja mladih. Članovi Odbora Omladinske banke učestvuju u anketiranju mladih osoba u rasponu od 15 do 30 godina. Cjelokupan proces pripreme istraživanja (struktuisanje ankete, saradnja sa školama i fakultetima, organizacija tima za anketiranje, vremenska organizacija anketiranja) se realizuje u saradnji koordinatora i članova Odbora OB. Proces

istraživanja položaja mladih je mentorski proces, jer daje priliku članovima OB da se uče metodologiji istraživanja od strane koordinatora OB.

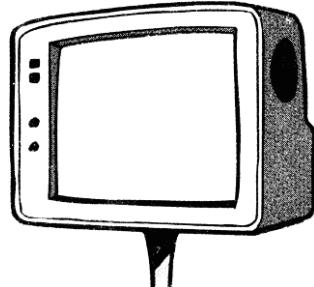
### ***Određivanje tema i prioriteta za finansijsku podršku***

Nakon prikupljenih podataka, uz podršku koordinatora OB, mlađi analiziraju prikupljenje podatke te zajednički određuju teme i prioritete finansijske podrške iz Fonda za omladinske projekate. Odbor Omladinske banke ima mandat da, u skladu sa rezultatima istraživanja, odredi prioritetne oblasti u kojima će se vršiti intervencija kao i da postavlja kriterije za finansijsku podršku.

### ***Otvaranje aplikacionog kruga (promocija)***

Jedan od ciljeva omladinske banke je buđenje omladinskog aktivizma u zajednici, pa je veoma važna promocija javnog poziva, kako bi što više omladinskih grupa dobile informaciju i poslale svoje projekatne ideje. Aplikacioni krug otvoren je 40 dana i u tom periodu treba upoznati mlađe o mogućnostima apliciranja. U tom periodu Odbor omladinske banke pravi plan promocije i koristi sljedeće kanale javnog informisanja:

- Mediji (web portali, lokalne televizijske kuće, radio-emisije). Društvene mreže (neizostavan element kod mladih, kad već svaka mlađa osoba u prosjeku provodi više od 2h dnevno na društvenim mrežama, zašto to ne iskoristiti za promociju pozitivnih stvari?)
- Plakati, leci, ulične promocije, promocije po školama i fakultetima (koliko puta ste čekajući na autobuskoj stanici pročitali plakate? Možda baš tako navedete neku mlađu osobu da aplicira OB)
- Halo-efekat (pokazao se kao najefektivniji način promocije, gdje članovi odbora igraju ključnu ulogu u širenju informacije u neformalnom druženju sa osobama koje ih okružuju).



Zadatak svakog od članova OB je da tijekom promocije bude dobro upoznat sa kriterijima i oblastima, jer će zainteresovani vama postavljati pitanja, a vi ste lice OB u zajednici. Pored toga, važno je članovi OB ohrabruju i motivišu druge mlađe da se aktiviraju.

### ***Prijem aplikacija pristiglih od strane mlađih***

OB je zaista jedinstvena! Jedno od zlatnih pravila jeste da je „otvorena za sve“ i ovo pravilo se primjenjuje i u ovom koraku pružajući punu podršku i pomoći mlađima iz zajednice. Omladinske grupe iz zajednice imaju mogućnost da se tokom raspisanog poziva konsultuju sa članovima odbora ili sa koordinatorom odbora. Taj informativni razgovor služi da se otklone sve nejasnoće, te da se aplikanti upute na pravilno popunjavanje aplikacije (dosta mlađih se prvi put susreće sa popunjavanjem projekatne aplikacije). Nakon što je aplikacija finalizirana, grupe trebaju konačnu verziju da dostave putem elektronske pošte ili lično u kancelariju, do datuma predviđenog za prijem aplikacija. Koordinator aplikacije protokoliše, arhivira i nakon zatvaranja aplikacionog kruga šalje na uvid odboru.

### ***Proces predselekcije pristiglih aplikacija***

Po završetku prijema aplikacija, koordinator ili predsjednik odbora šalje sve aplikacije e-mailom članovima odbora. **Prije predselekcije je obavezno pročitati sve pristigle aplikacije!**

Predselekcija je dio gdje se donosi odluka koji projekati ulaze u uži izbor i koji će biti poslani na intervju. Zadatak predselekcije je jednostavan i treba da nam odgovori na jednostavno pitanje: „Da li aplikacija ispunjava postavljene kriterije?“.

Shodno tome se kreira obrazac za predselekciju, koji sadržava ranije definisane kriterije (formulisane u obliku pitanja). Obrazac za predselekciju treba da popuni svaki član odbora individualno, bez utjecaja drugih članova. Nakon toga Odbor se sastaje i donosi zajedničku odluku o tome koji projekati zadovoljavaju kriterije. Ukoliko je barem jedna osoba za određeni projekat odgovorila na neko pitanje sa „NE“, o tome se započinje diskusija i odbor treba zajedno da doneše zajedničku odluku o tome da li projekat prolazi dalje ili ne (ukoliko ne prolazi, znači da ne ispunjava neki od kriterija).

Tokom predselekcije je važno zapisati sva pitanja i nejasnoće koje se javе za svaku pojedinačnu aplikaciju. Sva navedena pitanja se kasnije koriste za intervjuisanje.

Za projekate koji nisu prošli predselekciju, odbor treba da navede razloge zbog kojih je donesena takva odluka i obrazloži ih aplikantu u psimu odbijenice.

### ***Intervjuisanje***

Zadatak intervjuja je da uđe u suštinu projekata, da procijeni aplikante i da spozna pravu ideju, ciljeve i motivaciju koja stoji iza projekata. Intervju je prava prilika za otklanjanje bilo kakvih nejasnoća vezanih za budžet, aktivnosti i plan realizacije projekata. Osim navedenih pitanja na predselekciji, intervju tim svakako može aplikantima postaviti i neko od pitanja iz aplikacije kako bi se potvrdilo da su ti mladi i napisali projekat.

Intervju treba da ima ozbiljan, ali ne strog, karakter. Zapamtite da ste vi osobe koje vode intervju u željenom smjeru. Budite slobodni da aplikante pozovete na ozbiljnost ukoliko primijetite da vas ne shvataju ozbiljno. Intervju ne treba biti kraći od 15 min niti duži od 30 min ali vi procjenite koliko je vama vremena potrebno da dozname sve o projekatu i aplikantu.

Obavezno aplikantima objasnite da vi nemate pravo glasa za njihov projekat, te da će o konačnoj odluci u svakom slučaju biti obavješteni. Na kraju ste obavezni popuniti intervju obrazac i prezentovati svim članovima odbora na konačnoj odluci.

### ***Donošenje konačne odluke***

Donošenje konačne odluke o raspodjeli sredstava za ideje i inicijative mlađih je veoma važan ali zanimljiv i složen proces. Mladima je ovdje data moć (stvaran novac) ali i odgovornost da odlučuju o dodjeli i raspoređivanju novčanih sredstava. Kako bi Odbor donosio kvalitetne, dobre i nepristrasne odluke potpuno transparentno, poštujući demokratičnost i jednaku zastupljenost i mišljenje svih članova usvojen je jedan struktorno složeniji sistem vrednovanja projekata.

#### **Prag prolaznosti:**



Prije nego počne razmatrati projekte Odbor treba zajedno da doneše odluku o pragu prolaznosti, ispod kojeg projekati neće biti podržani. Npr. svi projekati koji ostvare prag prolaznosti po bodovima manje od 65% neće biti podržani (ukoliko odbor odluči da će prag prolaznosti biti 65%). Prag prolaznosti je promjenjiv i određuje se konsenzusom svih članova Odbora.

Pravilo broj 1: **EMOCIJE OSTAVITE KOD KUĆE!!! ☺**

Glasanje se vrši: jedan po jedan projekat. Osobe koje su bile na intervjuu nemaju pravo glasa za taj projekat kao i svi oni koji su na bilo koji način emotivno vezani za aplikanta ili projekat. Prije početka glasanja, intervju-tim iznosi utiske i zaključke sa održanog intervjuja.

Intervju tim: prezentuje odboru kako je protekao intervju sa aplikantima, te iznese odgovore na pitanja koja su postavljena na predselekciji o datom projekatu. Budite veoma pažljivi kako prezentujete utiske sa intervjeta! Često se na osnovu ovog momenta donese konačan sud o projekatu, pa stoga zadržite objektivnost i samo iznesite činjenice. Na kraju izlaganja, intervju tim daje prijedlog da li projekat ide ili ne ide na glasanje i daje prijedlog odobrenog iznosa (intervju tim može procijeniti da li projekat može biti kvalitetno realizovan i sa manjim iznosom od navedenog u aplikaciji).



KRITERIJI: Odluka o kvaliteti projekata i njegovo potrebi za finansijskom podrškom se vrši kroz ocjenjivanje 5 kriterija:

#### **KVALITET IDEJE ZA PROJEKAT**

Ovim ocjenjujemo koliko je neka ideja originalna, nova, drugačija, jedinstvena. Da li je to nešto inovativno ili nešto što je već ranije viđeno?

#### **VODSTVO MLAĐIH LJUDI**

Koliko samostalno mladi ljudi vode projekat? Da li grupa djeluje organizovano i odgovorno? Koliko će se grupa osnažiti kroz realizaciju ovog projekata? Da li su uključeni odrasli u organizacione aktivnosti, itd?

#### **NOVAC**

Mjeri se vrijednost ulaganja u projekat. Da li su potraživanja realna?

#### **KORIST ZA MLADE LJUDE**

Ocenjuje se korist za mlađe u zajednici ali i grupu koja organizira projekat odnosno korist mlađima uopće.

#### **KORIST ZA LOKALNU ZAJEDNICU**

Mjeri se korist projekata za lokalnu zajednicu. Koliko projekat utječe na zadovoljenje određenih potreba u zajednici.

Skala ocjena je od 1-10. Svaki član odbora daje ocjenu projekatu za svaki od kriterija posebno. Za svaki kriterij se računa prosječna ocjena i množi se sa ekvivalentom procentualne zastupljenosti kriterija (% zastupljenost/10) i dobija se ukupna vrijednost za svaki kriterij. Ukupne vrijednosti svakog kriterija se zbrajaju i dobija se ukupna vrijednost projekata. Ta vrijednost je izražena u procentima i ne može biti veća od 100. Članovi trebaju biti svjesni odgovornosti koju imaju u ovom trenutku. Na svakom članu odbora je da dobro razmisli o svakom projekatu i o svakom kriteriju, bez utjecaja drugih članova.

Ukoliko se prilikom ocjenjivanja po određenom kriteriju javi razlika u rasponu između ocjena 5 i više (npr. jedan član odbora je dao ocjenu 2, a drugi član dao ocjenu 8) te osobe trebaju ostalim članovima argumentovati zbog čega su se odlučili za tako nisku ili visoku ocjenu. Nakon toga ove

osobe imaju pravo da promijene svoju ocjenu, ukoliko su ih izneseni argumenti ubjedili da promijene mišljenje, odnosno ocjenu.

Nakon završetka glasanja, pravi se konačna rang lista po procentualnoj prolaznosti (na osnovu ocjenjivanja).

### **RECI DA/ RECI NE**

Nakon donošenja konačne odluke potrebno je obavijestiti aplikante o rezultatima te pripremiti potrebnu administraciju i dokumente. O rezultatima odlučivanja obavještavaju se svi aplikanti bez obzira da li su podržani ili ne. Sekretar i predsjednik/ca Odbora zajedno sa voditeljem omladinske banke pripremaju Odluku o dodjeljenim sredstvima, ispisuju odbijenice, pripremaju ugovore i obavijest za medije.

**Odluka** je dokument koji nam govori koji su to projekti i koje su to grupe podržane, sa kojim iznosom i iz koje oblasti, koliko je aplikacija stiglo na konkurs i koliko je sredstava izdvojeno za podršku. Kao takva, Odluka mora imati svoj redni broj, broj protokola, prikaz datuma i mjesto donošenja. Odluku potpisuje predsjednik/ca omladinske banke. Odluku sastavlja koordinator uz podršku predsjednika/ce i sekretara Odbora.

**Odbijenica** mora sadržavati argumente koji jasno objašnjavaju zašto projekt nije podržan. Odbijenica se sastavlja za svaki nepodržani projekt posebno. Protokoliše se i štampa u 2 primjerka te se elektronskom poštovem šalje aplikantu. Odbijenice sastavljaju predsjednik/ica odbora i sekretar uz podršku koordinatora OB.

**Ugovor** je pravno važan dokument koji se zaključuje između dvije strane (primaoca granta i donatora), tačno je određen članovima i stavovima kojima se strane pravno obavezuju na izvršavanje istih. Ugovorom se između ostalog utvrđuje iznos donacije, odgovorna osoba, način isplaćivanja, vrijeme realizacije projekata, vrijeme izvještavanja, itd. Potpisuje ga i ovjeravaju 3 nosioca aplikacije (ukoliko se radi o neformalnoj grupi) ili predstavnik formalne organizacije, predsjednik/ca omladinske banke, izvršni direktor/ica fondacije. Izrađuje se u 4 primjerka, protokoliše i potpisuje na svečanoj dodjeli sredstava. Ovo je zadatak i obaveza koordinatora OB.

**Obavijest za medije** priprema se na osnovu konačne odluke. Obavijest o dodijeljenim sredstvima treba da bude transparentna, da sadrži najvažnije informacije o podržanim projekatima i aplikantima, iznos dodjeljenih sredstava te korist koja se očekuje od projekata u zajednici. Obavijest se postavlja na web stranici omladinske banke ili organizacije koja vodi projekt omladinske banke, dostavlja se sredstvima javnog informisanja. Obavijest za medije priprema se i dostavlja što prije (najkasnije dan nakon donošenja odluke). Obavijest za medije priprema PR organizacije a u nedostatku te pozicije u organizaciji voditelj omladinske banke, sekretar ili predsjednik/ca.

### **Potpisivanje ugovora i promocija podržanih projekata**



Potpisivanju ugovora bi trebali prisustvovati svi članovi odbora, jer se radi o mladima koji sada dijele iste vrijednosti, tako da je ovo idealna prilika za međusobno upoznavanje. Ukoliko se radi o neformalnim grupama potpisivanju ugovora trebaju prisustvovati svi članovi navedeni u aplikaciji. Kod formalnih grupa potrebno je da dođe odgovorna osoba iz udruženja dok su i ostale osobe uključene u implementaciju projekata, dobrodošle. Ovo je svečan

čin i daje mogućnost da se program Omladinske banke kvalitetnije prezentuje u javnosti, tako da se podrazumjeva da će na potpisivanje ugovora i promociju podržanih projekata biti pozvani i predstavnici medija.

## Praćenje realizacije podržanih projekata

Projekati su odobreni, ugovori potpisani, novac isplaćen grupama, teče realizacija projekata, šta dalje? Idući korak je praćenje podržanih projekata. Članovi odbora trebaju da formiraju monitoring timove, za svaki odobreni projekat po jedan. Zadatak monitoring tima je redovna komunikacija sa grupom koja realizuje projekat. Članovi monitoring tima su kontakt osobe za podršku, pitanja, nedoumice i sl. Monitoring tim je dužan otići na teren (tj. posjetiti realizaciju projekata), popuniti monitoring obrazac i pružiti punu podršku implementatoru projekata.

Monitoring tim je osim podrške grupama, zadužen i za praćenje regularnosti realizacije projekatnih aktivnosti. Tim mora biti dobro upoznat sa planiranim aktivnostima po projekatnoj aplikaciji, prije nego ode u posjetu.

Dobro bi bilo odmah po obavljenom monitoringu, obavijestiti ostale članove/ice odbora o tome kako teče realizacija tog projekata.

## Slavljenje uspjeha, učenje na iskustvima i procjena uspješnosti (evaluacija)

Evaluacija je završna tačka aplikacionog kruga. Navikli smo kroz sve ono što radimo u OB da hvalimo ono što je dobro i da kritikujemo ono što je bilo manje dobro, kako bi iz svega izvukli konkretnе zaključke.

Evaluacija treba da nam odgovori na pitanja kao što su: koliko kvalitetno je odraćena promocija, koliko kvalitetno su članovi odbora bili posvećeni zadacima u toku aplikacionog kruga,

koliko su dobru komunikaciju međusobno imali članovi odbora, koliko su dobru komunikaciju članovi odbora imali sa drugim omladinskim grupama u zajednici, koliko kvalitetno su odraćeni intervjuji, kako su se pokazali pojedini članovi odbora u svojim prezentacijskim vještinama, koliko je bilo objektivno odlučivanje, da li je bilo pristrasnog glasanja, da li smo konačnom odlukom odgovorili na goruće potrebe u zajednici, koliko smo se mi međusobno zbližili tokom procesa, koliko smo toga naučili i kakvo je iskustvo ovo bilo za mene?





# IV

## PRILOZI

**PRISTUPNICA ZA ČLANSTVO U ODBORU OMLADINSKE BANKE**

Ime i prezime	
Datum rođenja:	
Mjesto rođenja:	
Zanimanje:	
Radno mjesto /obrazovna ustanova:	
Kontakt telefon:	
Elektronska pošta:	
Koji je tvoj razlog angažmana u Odboru Omladinske banke Tuzla?	
Šta možeš ponuditi zajednici u kojoj živiš kako bi napravio/la pozitivne promjene?	
Da li si spremam aktivno raditi na jačanju vlastitih kapaciteta?	
Da li si spremam angažovati svoje kapacitete za činjenje pozitivnih promjena u svojoj lokalnoj zajednici?	
Izjavljujem da svojim potpisom potvrđujem tačnost svega što je napisano u ovoj aplikaciji.	
Tuzla, _____ godine	Potpis

**KODEKS PONAŠANJA**  
članova Odbora Omladinske banke koje imenuje  
Upravni odbor Fondacije tuzlanske zajednice

Upravni odbor Fondacije tuzlanske zajednice (FTZ) imenuje stručne komisije koje vrše nadzor i odlučivanje u okviru svog mandata. Jedna od njih je i Odbor Omladinske banke.  
Članovi Odbora Omladinske banke su mladi u rasponu od 15 do 25 godina i njihov rad je zasnovan na volonterizmu.  
Mandat člana/ice Odbora Omladinske banke, koje imenuje UO FTZ, traje jednu godinu.

Ovim kodeksom ponašanja Ja \_\_\_\_\_ se obavezujem da će kao volonter/ka FTZ-a i član/ica Odbora Omladinske banke \_\_\_\_\_ svjesno i odgovorno ispunjavati sljedeće obaveze:

- redovno dolaziti na sastanke Odbora;
- pravedno zastupati Fondaciju kao ambasador dobre volje ne samo u korist Fondacije već i cijele tuzlanske zajednice;
- nezavisno i objektivno donositi odluke na pravedan, etičan i nesebičan način;
- upotrijebiti svoja iskustva i znanja u određenoj oblasti na najbolji način kako bih pomogao/la procesu odlučivanja o predmetnim grantovima za omladinske inicijative;
- čuvati povjerljive informacije sa zatvorenih sjednica Odbora Omladinske banke Tuzla i iste ne iznositi u javnost bez prethodnog dogovora sa UO FTZ ili voditeljem programa za mlade;
- dati prijedloge za unapređenje i razvoj grant programa Fondacije u skladu sa misijom i ciljevima Fondacije.

Članovi/ce Odbora Omladinske banke Tuzla, u granicama svojih mogućnosti, mogu se dobrovoljno zalagati za razvoj FTZ-a i pomoći proces namicanja sredstava za program grant podrške omladinskim inicijativama u Tuzli i/ili druge grant programe.

Svaki pojedinačni ili kolektivni doprinos ili donacija člana/ice Odbora Omladinske banke Tuzla koju imenuje UO FTZ-a, će biti velikodušno prihvaćen i javno promoviran u znak zahvalnosti prema članovima/icama Odbora, kao i prema drugim potencijalnim i postojećim donatorima FTZ-a, čime se odaje priznanje za posvećenost u radu i pružanju podrške prema FTZ-u.

Krajnji korisnici FTZ-a, kojima je poznato da su i članovi/ce Odbora Omladinske banke Tuzla donirali vlastita sredstva za dobrobit Tuzle, ovakav gest će sa uvažavanjem prihvatiti kao pozitivan primjer pružanja podrške razvoju lokalne fondacije i Tuzle.

Članovi/ce Komisija pri UO FTZ-a se obavezuju da će pravedno predstavljati FTZ u javnosti te da će svojim stavovima podržati pozitivne reakcije javnosti prema FTZ-u i vjerodostojno širiti dobromjerne informacije o radu FTZ-a u svom radnom i privatnom okruženju.

Svojim potpisom izjavljujem da sam saglasan/na sa gore navedenim stavovima iz Kodeksa:

Ime i prezime: \_\_\_\_\_

U Tuzli, \_\_\_\_\_

Potpis: \_\_\_\_\_

## PRAVILNIK RADA ODBORA OMLADINSKE BANKE

### I OPŠTE ODREDBE

#### Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se način rada Odbora Omladinske banke (u dalnjem tekstu OB), naročito:

- Članstvo i pristup u Odbor
- prava i obaveze članova Odbora OB
- način odlučivanja
- način vođenja sastanaka
- istupanje iz članstva

#### Član 2.

Odbor OB broji \_\_\_\_ članova/ica koji su stalni za cijelu godinu. Mandat članova traje godinu dana. Svaki novi član/ica Odbora OB mora potpisati pristupnicu u Odbor, kako bi se vidjela želja i spremnost za volonterskim angažmanom a za pojedine članove po potrebi će se potpisivati i volonterski ugovori.

#### Član 3.

Sastanci Odbora OB održavaju se najmanje 2 puta mjesечно (po potrebi i više puta) u unaprijed dogovorenom terminu. Sastanak priprema, vodi i na njega poziva članove voditelj Omladinske banke i predsjednik/ca Odbora. Prijedlog dnevnog reda sastanaka sastavlja predsjednik/ka. Svaki član Odbora ima pravo da predlaže izmjene i dopune predloženog dnevnog reda. U odsustvu predsjednika/ce sastankom rukovodi sekretar organizacije, ili neki drugi član, kako to Odbor odredi.

Prilikom svakog sastanka potrebno je voditi zapisnik koji se naknadno uredno arhivira s ostalom dokumentacijom o radu Odbora. Zapisnik sa sastanka vodi sekretar Odbora, a u odstupu istoga, osoba zadužena od strane Odbora. U roku od 3 dana nakon održanog sastanka, dostavlja se izvještaj sa održanog sastanka članovima Odbora.

Svi članovi/ice Odbora Omladinske banke \_\_\_\_, uključujući oni koji se nalaze na rukovodećim pozicijama su u kontinuiranom procesu osnaživanja i sve aktivnosti koje se implementiraju su pod stalnom podrškom voditelja programa za mlade, koordinatora ili osoblja FTZ.

Na sastancima pristupuju članovi/ice Odbora OB, voditelj projekata, mladi koji nisu aktivni članovi a žele da se priključe ili informišu o radu Odbora, uposlenici Fondacije tuzlanske zajednice, a na sastancima mogu prisustovati i aplikanti za omladinske projekte, osim ako Odbor drugačije ne odluči.

### PREDSJEDNIK/CA ODBORA

Način izbora:

- Predsjednikom/com Odbora može postati bilo koji/a član/ica Odbora koji ima preko **18** godina i koji/a se kandiduje za to mjesto ili ga/je kandiduju druge osobe.
- Predsjednika/cu biraju direktno članovi Odbora tajnim glasanjem na osnovu usmene prezentacije plana i programa rada, sebe, svojih kvaliteta i razloga za kandidaturu.
- Da bi bio imenovan/a budući predsjednik/ica mora osvojiti 51% glasova članova Odbora
- Mandat predsjednika/ce traje 1 godinu

Opća prava i obaveze predsjednika/ce organizacije:

- Predsjednik/ka redovno priprema dnevni red, saziva i vodi sastanke Odbora
- Predsjednik/ka organizacije predstavlja Odbor u zajednici

- Predsjednik/ca Odbora u saradnji sa Odborom i koordinatorom planira, implementira i vrednuje aktivnosti Odbora
- Funkcija predsjednika/ce Odbora je po prirodi volonterskog karaktera
- Svaki trošak koji predsjednik/ca organizacije napravi s ciljem jačanja organizacije, mora mu/joj biti nadoknađen, osim ako to on/a ne želi dobrovoljno donirati za Odbor
- Potpisuje akte koje donosi Odbor;
- Nadgleda implementaciju odluka i zaključaka Odbora
- Brine se o primjeni i sprovođenju ovog pravilnika
- Predsjednik/ca Odbora ima pravo povući se sa mesta koje obavlja, nakon što o tome uredno obavjesti članstvo Odbora 15 dana prije odluke o povlačenju

#### **SEKRETAR/TAJNICA**

Način izbora :

- Sekretarom/tajnicom Odbora može postati bilo koji/a član/ica Odbora koji/a se kandiduje za to mjesto ili ga/ju kandiduju
- Sekretara/tajnicu biraju direktno članovi Odbora
- Da bi bio imenovan/a budući sekretar/tajnica mora osvojiti 51% glasova članova Odbora
- Mandat sekretara/tajnice traje 1 godinu

Opća prava i obaveze sekretara/tajnice organizacije:

- Vodi računa o protokolarnim aktivnostima Odbora /protokoliše odlaznu i dolaznu poštu/
- Arhivira dokumentaciju i vodi računa o istoj u saradnji sa koordinatorom
- Vodi zapisnike na svim sastancima ili radionicama koje organizuje te piše izvještaje za iste
- Priprema i šalje saopštenja za javnost, zahtjeve, dopise i/ili molbe u ime Odbora u saradnji sa koordinatorom
- Predstavlja Odbor u zajednici ukoliko su to predsjednik/ca u nemogućnosti
- Priprema tekstove za web stranicu /obavještenja/ te osvježava istu u saradnji sa koordinatorom
- Fotografiše i arhivira fotografije sa svih aktivnosti koje se tiču Odbora
- Funkcija sekretara/tajnice je po prirodi volonterskog karaktera
- Svaki trošak koji sekretar/tajnica Odbora napravi s ciljem jačanja organizacije, mora mu/joj biti nadoknađen, osim ako to on/a ne želi dobrovoljno donirati za Odbor
- Sekretar/tajnica Odbora ima pravo povući se sa mesta koje obavlja, nakon što o tome uredno obavjesti Odbor 15 dana prije odluke o povlačenju

#### **II RAD NA SASTANCIIMA**

##### **Član 3.**

Svaki član Odbora ima pravo da predlaže izmjene i dopune predloženog dnevnog reda.

Prilikom svakog sastanka potrebno je voditi zapisnik koji se naknadno uredno arhivira s ostalom dokumentacijom o radu OB. Ukoliko su zapisničari odsutni Odbor OB određuje privremene zapisničare glasanjem ili dogовором.

Odbor OB odlučuje o projekatima donošenjem odluka, zaključaka i na osnovu završenog bodovanja. Odbor OB odlučuje donošenjem odluka, zaključaka, mišljenja ili stavova a na osnovu prethodne diskusije i glasanjem članova tima. Odbor OB može pravovaljano odlučivati ako na sastanku

prisustvuje nadpolovična većina članova tima (50%+1). Odluka je pravovaljana ako za nju glasa nadpolovična većina prisutnih članova (50%+1).

Zapisnik mora sadržavati sljedeće podatke:

1. mjesto i vrijeme održavanja sastanka;
2. redni broj sastanka;
3. ime voditelja sastanka, imena prisutnih te ostalih učesnika sastanka;
4. konstatacija o kvorumu ukoliko je u pitanju proces odlučivanja za projekate;
5. dnevni red sastanka;
6. tok sastanka (diskusija, glasanje, radionica, trening, i sl.);
7. vrijeme završetka sastanka.

### III IZBOR I OPOZIV ČLANOVA ODBORA OB

#### Član 4.

Članovi Odbora OB koji nisu prisustvovali uzastopno na tri prethodna sastanka, bez prethodnog obrazloženja ili opravdanog razloga, biće pozvani na informativni razgovor na osnovu kojeg će se dalje donositi odluke.

Izazvani će biti i oni članovi koji se ogriješe o pravila rada odbora, tj. oni koji ne budu poštovali pravila ponašanja i kodekse rada Odbora.

#### Član 5.

Imenovanje novog člana/ice Odbora vrši se putem komisije ili prijedloga Odbora OB. Komisija se sastoji od koordinatora, predsjednika i člana/ice odbora.

Komisija je dužna predložiti novog člana/icu , odnosno članove/ice za Odbor u roku od 15 dana od dana svog formiranja.

Na osnovu prijedloga komisije Odbor OB glasa o prijedlozima o pristupu novih članova. Ukoliko Odbor odobri prijedloge komisije novi članovi moraju proći određeni broj treninga, ili prisustrovati na sastancima jedan izvjestan vremenski period te aktivno pratiti rad Odbora OB bez prava odlučivanja. Tek nakon tri mjeseca ili kada Odbor to predloži i usvoji, nove osobe mogu biti primljene u članstvo uz punopravnu moć odlučivanja zajedno s ostalim članovima/icama.

### IV NAKNADA ZA RAD

#### Član 6.

Članovi/ice Odbora OB su angažovani volonterski te im nije predviđena novčana naknada za njihov angažman. Ukoliko se ukaže potreba za plaćanjem za određene stavke, bilo za karte, angažman, vođenje radionica, treninga, i dr., u tom slučaju će se s njima potpisati volonterski ugovor.

### V ZAVRŠNE ODREDBE

#### Član 7.

Izmjenu ovog pravilnika vrši Odbor, a pitanja koja nisu regulisana ovih pravilnikom mogu se regulisati i odlukama Odbora OB, koje će se smatrati kao dopuna ovog pravilnika.

#### Član 8.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja uz odobrenje članova OB.

Predsjednik/ca Odbora:

**PRAVILNIK O NAČINU DODJELJIVANJA SREDSTAVA IZ FONDA ZA MLADE FTZ****OSNOVNI KRITERIJI**

1. Aplicirati mogu omladinska udruženja (u skladu sa članom 4. Zakona o mladima FBiH) i neformalne grupe mlađih (3+ člana)
2. Maksimalan iznos bespovratnih sredstava koje dodjeljuje Omladinska banka je 800 KM
3. Maksimalan iznos ukupnog budžeta projekata ne smije preći iznos preko 5000 KM
4. Inicijativu vode mlađi u rasponu godina od 15 do 30 (u skladu sa članom 4. Zakona o mladima FBiH)
5. Inicijativa je zasnovana na promociji aktivizma i volonterizma
6. Inicijativa se realizuje na području Općine Tuzla, Kalesija, Lukavac, Živinice i Srebrenik
7. Inicijative moraju dolaziti iz oblasti koje je Omladinska banka odredila
8. Inicijativa je za dobrobit lokalne zajednice i mlađih
9. Projekatne aktivnosti ne treba da traju duže od 1 godine
10. Nepotpune i neblagovremene aplikacije neće biti razmatrane

**TEME/PROJEKATI KOJE OMLADINSKA BANKA PODRŽAVA, SU ONI KOJI SE TIČU:**

1. Očuvanje okoliša
2. Infrastruktura za djecu i mlađe
3. Volonterizam i aktivizam
4. Kultura i umjetnost
5. Prevencija nasilja
6. Obrazovanje (formalno i neformalno)
7. Sport i sportske aktivnosti
8. Društveni sadržaji za mlađe
9. Zdravlje
10. Promocija ljudskih i dječjih prava
11. Informisanost mlađih
12. Mobilnost mlađih

**TEME/PROJEKATE KOJE OMLADINSKA BANKA NE PODRŽAVA SU ONI KOJI SE TIČU:**

1. Lične koristi aplikantata
2. Rada političkih partija
3. Isključive nabavke namještaja, opreme, hrane ili kancelarijskog materijala
4. Promocije nasilja i mržnje ili bilo kojeg vida diskriminacije
5. Edukacije i treninga za pojedince
6. Isključive zabavne prirode (putovanja, eksurzije, druženja radi zabave i sl.)
7. Projekate za unapređenje religije ili politike, zahtjeve za sponzorisanje, reklamiranje i slično.

**KO MOŽE APLICIRATI?**

- Omladinska udruženja registrovana u skladu sa Članom 4. Zakona o mladima FbiH
- Neformalne grupe/udruženja/klubovi mlađih/školske sekcije

**DODATNI KRITERIJI:**

- Većina donacija je jednokratna, ali postoje izuzetci koji se podržavaju u kontinuitetu od dvije, tri godine.
- U pravilu ne dodjeljujemo drugu donaciju za isti projekat i daje se prioritet onima koji nisu nikada dobili grant
- Aplikant čiji projekat je u procesu implementacije nema pravo aplicirati na dodatna sredstva po novom pozivu

- U pravilu podržavamo projekte grupa i organizacija koji imaju sjedište u ciljanim općinama. Ako je grupa izvan, onda mora dokazati u opisu projekata da su aktivnosti usmjerene za direktnu dobrobit mladih iz te općine.
- Dajemo prednost projekatima koji imaju dugoročniji efekt, prije nego za jednokratne događaje. Poželjno je prikazati kako se projekt misli održavati nakon što istekne naša donacija.

#### **OSTALE INFORMACIJE**

- Svi aplikanti imaju mogućnost da obave uvodni razgovor sa koordinatorom Omladinske banke
- Svi aplikanti moraju popuniti aplikacioni obrazac i predati ga do jasno utvrđenog roka (elektronskom poštom ili lično)
- Aplikacioni krugovi se održavaju od jedan do dva puta godišnje zavisno od sredstava
- Odbori Omladinskih banaka nakon pristiglih aplikacija vrše predselekciju
- Članovi Odbora Omladinske banke, nakon izvršene predselekcije vrše intervju sa aplikantima koji su zadovoljili kriterije
- Nakon završenih intervjuja, donosi se konačna odluka sistemom bodovanja (glasanja) unutar Odbora
- Svi aplikanti za odobreni projekt moraju potpisati Ugovor o donaciji
- Registrovane organizacije donirana sredstva će primati preko računa
- Neformalne grupe donaciju će dobiti u gotovini
- Neformalne grupe mladih imaju tri potpisnika Ugovora o donaciji sa navedenim matičnim brojevima (osobe sa navršenih 16 godina i više mogu potpisivati Ugovore o donaciji)

Odluke o dodjeli grantova donose Odbori Omladinskih banaka najkasnije 21 dana nakon zatvaranja javnog poziva. Svaku odluku Odbora u konačnici verifikuje Upravni odbor Fondacije tuzlanske zajednice.

#### **ŠTA TRAŽIMO U APLIKACIJAMA?**

Naš cilj je da napravimo aplikacioni proces jednostavnim i efikasnim. Posebno razmatramo sljedeće:

- Da li projekt zadovoljava naše kriterije i prioritete kako je opisano u gornjem tekstu.
- Dokaz o potrebi za projekatom. Kako znate da je projekt ili aktivnost potrebna? Da li ste uradili neko istraživanje ili ankete? Da li je predložen od strane korisnika projekata?
- Dobrobit zajednice i participacija mladih građana. Koliko ljudi trenutno koristi vaše usluge? Šta će vašim korisnicima novi projekt ili nova aktivnost pružiti? Da li su lokalni ljudi uključeni u vođenje vaše organizacije? Da li imate volontere?
- Finansije. Potrebno je dati jasan proračun troškova za materijal i aktivnosti za koje se traži finasiranje. Prikazani budžet mora biti realističan, a prikazane cijene koštanja što tačnije.
- Održivost. Da li je korist od ovog projekata jednokratna, kratkog vijeka ili dugoročna. Šta će se desiti nakon isteka donacije?

#### **KAKO APLICIRATI?**

- Savjetujemo vam da unaprijed promislite o vašoj aplikaciji.
- Pismene aplikacije moraju se predati na našem formularu koji možete dobiti u kancelariji Fondacije tuzlanske zajednice ili preuzmite na web stranici [www.fondacijatz.org](http://www.fondacijatz.org). Aplikaciju možete predati lično, putem e-maila ili putem pošte.
- Prije nego što popunite aplikaciju, imaćete uvodni razgovor sa nekim od članova Odbora ili sa koordinatorom Omladinske banke.
- Zbog činjenice da se radi o mladim osobama, članovi Odbora i sam koordinator se mogu pojaviti kao servis za aplikante prilikom ispunjavanja aplikacije
- Pismeno ćemo vas obavijestiti o rezultatima, čak i ako vam nisu odobrena grant sredstva.

## **UKRATKO O UGOVORU O DONIRANJU**

Kopija Ugovora o donaciji se može pogledati u našoj kancelariji. On uključuje sljedeće elemente:

Prije isplaćivanja odobrene donacije morate potpisati Ugovor o doniranju.

Vaša aplikaciona forma je sastavni dio ovog Ugovora.

Dobitnici granta mogu trošiti odobrena sredstva samo za stavke navedene u proračunu budžeta u aplikacionoj formi. Zahtjev za promjene u budžetskim linijama moraju se dostaviti u pismenoj formi. Mi uvijek pokušavamo biti fleksibilni koliko je to moguće.

Informacije o svim dodjeljenim grantovima se objavljaju u našim izvještajima i promotivnim materijalima te medijima. Aplikanti moraju osigurati uslove da podrška dobivena od Fondacije bude priznata i predstavljena u javnosti.

Svi korisnici granta moraju dostaviti izvještaje o završetku projekata, pri čemu Fondacija zadržava pravo da obide korisnike granta i projekate koji se realiziraju.

Ako je vaša aplikacija nezadovoljavajuća, objasnićemo vam razloge u pismu odbijenice. Možete ponovno aplicirati sa novim projekatom, ne i sa istim, ukoliko nije tako navedeno u pismu odbijenice.

Ako vam se čini da smo nepravedno postupili prema vama, možete uložiti pismenu žalbu. Žalbu morate potkrijepiti dokazima i ne možete se žaliti samo zbog toga što vam se ne sviđa naša odluka.

I na kraju, nažalost, ne možemo odobriti svaku aplikaciju koju primimo, bez obzira koliko ona zасlužuje podršku.

**APLIKACIJA ZA PROJEKAT**

Datum i mjesto: \_\_\_\_\_  
*Popunjava aplikant*

Broj aplikacije: \_\_\_\_\_  
*Popunjava osoblje FTZ*

(Naziv projekata)

*Molimo Vas da se prije popunjavanja aplikacije detaljno informišete na [www.fondacijatz.org](http://www.fondacijatz.org) ili u uredu FTZ-a*

Program podrške na koji aplicirate:			
NAZIV ORGANIZACIJE/ GRUPE KOJA APLICIRA			
Adresa:			
Telefon/Fax:			
Elektronska pošta, web adresa:			
Mjesto implementacije projekata			
Oblast (navesti)			
Vremenski okviru projekata:	Datum početka projekata:	Datum završetka projekata:	
Vrijednost projekata	UKUPNA VRIJEDNOST (KM)	Traženi iznos od FTZ (KM)	Vlastito učešće (KM):

I dio: Informacije o aplikantu			
Projekatni tim zadužen za koordiniranje projekatnih aktivnosti:	Projekat koordinator/ica	Član/ica tima	Član/ica tima
	Ime i prezime:	Ime i prezime:	Ime i prezime:
	JMBG:	JMBG:	JMBG:
	Telefon:	Telefon:	Telefon:
e-mail:	e-mail:	e-mail:	
Pravni zastupnik:	Ispunjavanju samo registrovana udruženja i institucije →		
ID broj:			
Broj bankovnog računa i naziv banke			

*Ukoliko je aplikant javna institucija koja posluje preko trezora, molimo navedite:*

Poziv na broj:	Vrsta prihoda:	Broj budžetske organizacije:
----------------	----------------	------------------------------

**Ukratko opišite svoju organizaciju/grupu:**

<b>II dio: Informacije o projekatu</b>	
<b>Partneri u projekatu (donatori, sponzori, građani, udruženja):</b>	
<b>Aktivisti na projekatu (osobe uključene u organizaciju i implementaciju projekata). Navesti ključne osobe imenom i prezimenom i ukupni broj aktivista na projekatu:</b>	

<b>KORISNICI projekata (ciljna grupa)</b>	<input type="checkbox"/> mala djeca (do 7 godina) <input type="checkbox"/> školska djeca (7-14 godina) <input type="checkbox"/> mlađi (15-30 godina) <input type="checkbox"/> stari (preko 60 godina) <input type="checkbox"/> žene	<input type="checkbox"/> osobe sa smetnjama u razvoju/invalidi <input type="checkbox"/> stanovnici udaljenih naselja <input type="checkbox"/> svi stanovnici ____ (općina) <input type="checkbox"/> drugo: _____
<b>OPIS ciljne grupe i ukupan BROJ očekivanih korisnika:</b>		

**Sažetak projekata (opisati projekt u 200-300 riječi):**

**Opis problema koji rješavate projekatom (opisati problem/ potrebu u zajednici 300-500):**

**Generalni cilj:**

**Projektni ciljevi /svrha:**

**Konkretni očekivani rezultati projekata:**

**Opis projekatnih aktivnosti (jasno opišite svaku grupu projekatnih aktivnosti u ukupno: 300-500 riječi):**

Aktivnost (navedite svaku od aktivnosti koje ste opisali u prethodnom dijelu aplikacije):	Odgovorna osoba:	Vremenski okvir:	
		od:	do:

Budite slobodni da proširujete tabelu u skladu sa potrebama za vašu projektnu aplikaciju

Kako ćete promovirati projekat u zajednici? Ukratko opišite promotivne aktivnosti:

Kako ćete pratiti uspješnost realizacije projekata i ocijeniti postignute rezultate?

### III dio: FINANSIJSKI PLAN/ BUDŽET PROJEKATA

rb	Predmet/ Budžetska stavka	Jed. mjere	količina	cijena po jedinici (KM)	UKUPNO (KM)	Izvori finansiranja	
						Traženja donacija FTZ (KM)	Vlastito učešće/ drugi izvori (KM)
UKUPNO:							

Budite slobodni da proširujete tabelu u skladu sa potrebama za vašu projektnu aplikaciju

Potpis podnosioca aplikacije:

--	--	--

<b>OBRAZAC ZA PREDSELEKCIJU</b>										
Redni broj projekta										
Naziv projekta										
Grupa koja aplicira										
Da li je aplikacija primljena u datom roku?										
Da li grupa broji najmanje 3 člana?										
Da li se inicijativa realizuje na području općine gdje djeluje OB?										
Da li je traženi iznos od Omladinske banke do 800 KM?										
Da li su aktivnosti bez uticaja političkih partija?										
Da li je starosna dob aplikanata u rasponu godina od 15 do 30?										
Da li su aktivnosti za dobrobit cijele zajednice i mlađih, a ne pojedinaca?										
Da li projekat unapređuje položaj mlađih u mjestu gdje djeluje OB?										
Da li je predložena inicijativa u skladu sa oblastima Omladinske banke?										
Da li je u aplikaciji naznačeno finansiranje projektnih aktivnosti?										
Da li je aplikacija u potpunosti ispunjena?										
Da li će inicijativa biti poslana na intervju?										

**OBRAZAC ZA INTERVJU****Broj projekata:** \_\_\_\_\_**Datum intervjuja:** \_\_\_\_\_**Imena i broj aplikantata:** \_\_\_\_\_**Naziv grupe:** \_\_\_\_\_**Mjesto i adresa:** \_\_\_\_\_**Naziv projekata:** \_\_\_\_\_**Za OB intervjujuš:** \_\_\_\_\_**Da li su prije aplicirali OB:**      DA      NE**Projekatna ideja:**

**Ukrato u nekoliko rečenica opisati projekt i šta grupa želi da uradi.** (Ovaj opis će se kasnije moći koristiti za izvještaj, monitoring ili publikacije kako bi se javno reklo šta je projekatna grupa uradila).

**Detaljan opis projekata:****Ovdje treba navesti**

- svrhu projekata:
- Kratki opis grupe:
- Šta grupa radi:
- Koje su to potrebe za izvedbu projekata:

Opisati motivisanost članova grupe za ovaj projekt. Šta se nadaju postići. Ko će imati koristi od projekata, broj korisnika, i sl.

**Početak projekata:** \_\_\_\_\_ **Kraj projekata:** \_\_\_\_\_

**Doprinos mladih ljudi:**

Na koji način aplikacija pokazuje da su mlađi ljudi učestvovali u kreiranju projekata (Da li je grupa sama došla na ovu ideju, da li su oni popunili aplikaciju, da li su razgovarali sa drugim ljudima o svojoj ideji/problemima, i dr.)

Pregled potrebnih sredstava:

Ovo mora uključiti stvarne troškove, a ne nagađanja članova grupe!

Materijal	Količina	Cijena po jedinici	Ukupno

Iznos traženih sredstava:

Prijedlog iznosa odobrenih sredstava:

Dodatna pitanja sa sastanka Odbora

Prijedlozi i preporuke člana/ice Odbora koji/a je vršila intervju:

- Zašto preporučuješ potpuno/djelimično doniranje/odbijanje donacije?
- Kako se projekat uklapa u naše smjernice rada?

- Koliko je projekat realističan i da li je vrijedan tih novaca?
  - Kratko objašnjenje potrebnih sredstava
  - Da li imaju neke posebne okolnosti koje govore u korist projekata?
- 

**Da li projekat zadovoljava sve kriterije?**      **Da**      **Ne**

**Na kom području se projekat odvija (lokacija)?** \_\_\_\_\_

---

**Da li na intervjuju odgovaraju:**

- \_\_\_\_\_ samo mladići
- \_\_\_\_\_ samo djevojke
- \_\_\_\_\_ mladići i djevojke
- \_\_\_\_\_ etnički miješana grupa
- \_\_\_\_\_ jedna etnička grupa
- \_\_\_\_\_ grupa ljudi specijalnih potreba
- \_\_\_\_\_ drugo

**Datum i mjesto:** \_\_\_\_\_

## UPUTE ZA VOĐENJE INTERVJUA

**Intervju treba da traje 30 minuta.**

Naglasiti na početku da ste došli isključivo da ih intervjujete i da ne donosite Vi odluke, već se to donijeti naknadno odbor. Obavijstite ih da će se to odlučiti na sastanku u određenom terminu i datumu i da će biti obaviješteni putem telefona.

ULAZAK, DOBRODOŠLICA I UPOZNAVANJE	U SLJEDEĆIH 5 MINUTA RECITE NAM NEŠTO O PROJEKATU	POJAŠNJENJE NEKIH DIJELOVA PROJEKATA O KOJIMA NISMO SIGURNI IZ APLIKACIJE
<b>PROJEKATA PITANJA:</b>  Korist za mlade zašto se se odlučili za ovu ideju? Od koga je ideja došla? Da li je to neko ranije uradio?	<b>UKLJUČENOST MLADIH LIUDI U OVAJ PROJEKAT</b>  (Broj, starost, odnos polova, i sl.)	<b>PITANJA O BUDŽETU:</b>  Kako ste odredili budžetske linije? Kako znate da to toliko košta? Da li ste provjerili?
<b>ZABRINUTOSTI:</b>  kako grupa misli da će im projekat proći. Koje su poteškoće koje se mogu desiti? Da li mi kao odbor im možemo pomoći da to riješe?	<b>EVALUACIJA, POSTIGNUĆA, UČENJE</b>  Šta ova grupa mladih može naučiti iz ovog projekata?	<b>ZAVRŠNI DIO:</b> (Dodatna pitanja, komentari) Da li imate nešto nas da pitate, ili da li želite još nešto dodati a što Vas nismo pitali?
<b>IZVJEŠTAJ ODBORU OB</b>		

Mjesto, datum  
Broj protokola: GP-\_\_/\_\_\_

## UGOVOR O DONACIJI br.

Između

**Fondacije tuzlanske zajednice** (u daljem tekstu FONDACIJA)

koju zastupa JASNA JAŠAREVIĆ, izvršna direktorica Fondacije  
zajedno sa

Odborom Omladinske banke (u daljem tekstu Omladinska banka)  
kojeg predstavlja , predsjednica Odbora OB

i

Organizacija/Grupa (u daljem tekstu KORISNIK):

Naziv grupe:

Adresa:

Osobe odgovorne za projekat:

Ime i prezime JMB: Tel: e-mail:

Ime i prezime JMB: Tel: e-mail:

Ime i prezime JMB: Tel: e-mail:

### OPŠTI USLOVI

- Na osnovu odluke Komisije za dodjelu grantova iz Fonda za omladinske incijative, koju je imenovao Upravni odbor Fondacije,KORISNIKU se dodjeljuje donacija u iznosu od       KM (Slovima:       )
- Svrha donacije je pomoći pri realizaciji projekta: „**NAZIV PROJEKTA**“ opisan u prijedlogu projekta.
- Prijedlog projekta i priloženi budžet koje je KORISNIK dostavio Fondaciji predstavljaju osnovu za određivanje pojedinih stavki ovog Ugovora.
- Fondacija će isplatiti donirani iznos KORISNIKU u jednoj rati , gotovinski, putem blagajničkog isplatnog naloga, neposredno po potpisivanju ovog Ugovora.
- Korisnik je dužan završiti projekat najkasnije do \_\_\_\_\_

### REALIZACIJA PROJEKTA

- Korisnik je dužan da, u toku izvođenja projekta, uključi najmanje 5 mlađih ljudi i ostvari suradnju s pojedincima i organizacijama iz zajednice da zajedno učestvuju u opisanom projektu.
- Za svaku suštinsku promjenu u raspodjeli budžeta potrebna je saglasnost Fondacije. U protivnom, Fondacija ima pravo da od korisnika traži sredstva nazad.
- Korisnik će u publikacijama i na druge načine iskazati da je projekat realizira u partnerstvu sa Fondacijom (**istaknuti logo Fondacije i tekstom jasno naznačiti da je projekat finansijski podržan od strane Omladinske banke Kalesija Fondacije tuzlanske zajednice**). Isto tako, u određenim prilikama, Korisnik će promovisati Fondaciju i njene aktivnosti, kao i učestvovati u budućim projektima i aktivnostima Fondacije u granicama svojih mogućnosti, a za dobrobit zajednice.
- U slučaju da korisnik nije u mogućnosti završiti projekat, dužan je vratiti sredstva u roku od 15 (petnaest) dana nakon prvočitno dogovorenog završetka projekta, osim u slučajevima da je na temelju objektivnih razloga produžen rok realizacije projekta.

### IZVJEŠTAVANJE

- **Korisnik je obavezan da u roku od 15 (petnaest) dana nakon završetka projekta dostavi Fondaciji opisni i finansijski izvještaj o realizaciji projekta u standardnoj izvještajnoj formi**

**Fondacije. U prilogu finansijskog izvještaja se dostavljaju i svi potpuni fiskalni računi (originali) o utrošku sredstava.**

- Korisnik je dužan dostaviti, uz završni izvještaj, svu dokumentaciju kao dokaze o rezultatima i postignutom napretku projekta, npr. fotografije, liste učesnika na projektu, zapisnike sa sastanaka i sl.

#### PRAĆENJE PROJEKTA

- Fondacija zadržava pravo uvida u realizaciju projekta, a sve u cilju ocjene uspješnosti projekta i opravdanosti partnerske realizacije projekta.
- **Korisnik je dužannajmanje dva dana ranije pozvati kontakt osobu iz Fondacije(odbora Omladinske banke) da posjeti i fizički prisustvuje u jednoj ili više redovnih aktivnosti u projektu.**

#### SAVJESNO RUKOVANJE SREDSTVIMA

- Sredstva se smiju koristiti samo u svrhu naznačenu u ovom Ugovoru i aplikacionoj formi. Za bilo koji dio koji se tako ne koristi, Fondacija će tražiti povrat.
- Korisnik se obavezuje da trećim licima neće, direktno ili indirektno, nuditi preimุćstva bilo koje vrste, da neće, direktno ili indirektno, primati za sebe ili za druge poklone, niti pribavljati ili obećavati neke druge povoljnosti, koje se mogu ili bi se mogle smatrati protupravnom praksom ili mitom.

#### ZAVRŠNE ODREDBE

- U slučaju nesporazuma ili nesloge nadležan je Sud u Tuzli. U svakom slučaju, strane se obavezuju da će preduzeti sve da se nesuglasnosti riješe na prijateljski način, prije nego se poduzmu pravni koraci.
- Izmjene ovog Ugovora su moguće samo u pismenoj formi.
- Ovaj Ugovor sačinjen je u 4(četiri) istovjetna primjerka, a svaka strana zadržava po 2(dva) primjerka.

**Korisnik:**

---

---

---

**Fondacija tuzlanske zajednice**

Jasna Jašarević, izvršna direktorica

Odbor Omladinske banke

**OBRAZAC ZA PRAĆENJE REALIZACIJE PROJEKTA****Program podrške<sup>1</sup>:**

BROJ PROJEKATA:

NAZIV PROJEKATA:

NAZIV GRANTEE-a:

**OSNOVNI PODACI O GRANTU**

VRIJEME PROJEKATA	POČETAK (po Ugovoru)	KRAJ (po Ugovoru)	KRAJ (po odobrenju produženja)
DONACIJA (KM)	Tražena donacija	Odobrena donacija	Vlastiti udio (stvarno ili procjena)
Kontakt osobe (telefon; e-mail)	Osoba 1 Ka	Osoba 2	Osoba 3
Aktivisti na projektu	Ukupan broj	Žene	Muškarci
Korisnici projekata	Ukupan broj	Žene	Muškarci
Dodatne napomene			

**KONTAKTI SA GRANTEE-ima u toku procesa:**

rb	datum	Grant oficir <sup>2</sup>	Grantee / Kontakt osoba <sup>3</sup>	Način kontakta	OPIS

<sup>1</sup> FVT - FM - AZ - MD - ŠP - SH ili drugo<sup>2</sup> Naglasiti asterisk-om (\*) ko je inicirao kontakt

**MONITORING POSJETA 1**

Datum posjete:	Trajanje posjete:	Ko je inicirao posjetu:	Učesnici:
OPIS POSJETE			

**MONITORING POSJETA 2**

Datum posjete:	Trajanje posjete:	Ko je inicirao posjetu:	Učesnici:
OPIS POSJETE			

Monitoring vodio/la: \_\_\_\_\_

**UPUTE ZA KVALITETNO PRAĆENJE REALIZACIJE PODRŽANIH PROJEKATA**

Kako bi funkcionali ažurno, odgovorno, efikasno te lakše obavljali monitoring i u svakom momentu bili upoznati sa realizacijom aktivnosti projekata kojeg pratite potrebno je da uradite sljedeće:

1. Na svojim računarima napravite folder (Moja OB)
2. U folder ubacite pristigle aplikacije. Napravite podfoldere "podržani projekati" i "odbijeni folderi" i razvrstajte aplikacije u njih.
3. Napravite podfolder "Moj projekat" i u njega ubacite sljedeće dokumente:
  - aplikaciju projekata kojeg pratite
  - monitoring obrazac
  - kontakt listu članova tima koji s vama prate projekat
  - mailove koje ste slali ili dobili od grantija
  - objave u medijima, na portalima, tv, radio i sl. (ukoliko je granti na taj način promovisao projekat)
  - fotografije sa monitoringa
4. Odredite u timu ko je zadužen za komunikaciju s grantijem (može to biti jedna osoba ili sve tri). Prilikom komunikacije sa grantijem vodite računa da to isto razmjenite međusobno u timu (ukoliko komunicirate e-mailom koristite opciju ccc za članove tima). Ako vas granti nije kontaktirao u predviđenom roku a bliži se rok za realizaciju njihove glavne aktivnosti budite slobodni pozvati ga.
5. Kada obavljate monitoring važno je da uradite sljedeće:
  - pažljivo pročitate aplikaciju (zname sve o projekatu)
  - ponesete fotoaparat
  - ponesete olovku i papir
  - na licu mesta dozname:
    - da li se aktivnosti odvijaju po planu
    - koliko mladih učestvuje u organizaciji i realizaciji aktivnosti
    - koliko je bilo korisnika projekata
    - da li je bilo problema prilikom realizacije projekata
    - da li su ostvareni rezultati i ciljevi projekata
    - da li je promovisana OB i FTZ
    - da li planiraju realizovati još aktivnosti ili je projekat završen
6. Na kraju napomenite grantiju da je dužan dostaviti u kancelariju FTZ-a ispunjen izvještaj (formu može preuzeti na [www.fondacijatz.org](http://www.fondacijatz.org)) sa fiskalnim računima (registrovana udruženja kopije tih računa) i CD sa fotografijama realizacije projekata najkasnije 15 dana od završetka projekata.
7. Vodite računa da svu komunikaciju sa grantijem unesete u monitoring obrazac a monitoring posjetu opširno opišete na drugoj strani.

Ukoliko se ovako organizujete i ukoliko budete redovno pratili aktivnosti projekata za koje ste zaduženi nećete imati problema pri obavljanju monitoringa a i mnogo ćete naučiti.

Datum vrednovanja: \_\_\_\_\_

**VREDNOVANJE PROJEKTA \_\_\_\_\_ (broj Ugovora o donaciji)**

Broj projekta			
Naziv projekta			
Naziv grantee-ja			
Iznos donacije	tražena donacija (KM)	odobren grant (KM)	vlastiti udio
Vrijeme realizacije	od:	do:	eventualne izmjene:

**I – DOSLJEDNOST 35 bodova /ISKRENOŠT / POŠTENJE / PRAVDANJE FINANSIJA**

1. Da li je grantee uradio što je rekao?
2. Da li su troškovi potrošeni kako smo se dogovorili (računajući i udio korisnika)?
3. Da li je bilo promjena u toku projekta?
  - Da li je Fondacija obavještena o promjenama (usmeno ili pismeno) u skladu sa odredbama ugovora?
4. Da li je ispoštovan vremenski okvir projekta i odredbe ugovora?
5. Da li je projektni izvještaj dostavljen na vrijeme?
6. Da li je izvještaj dokumentovan i detaljan?
7. Da li nas je grantee pozvao na sve veće aktivnosti u svom projektu ili smo mi dogovarali monitoring?

**II – PROMJENE U ZAJEDNICI 20 bodova /POSTIGNUĆA / IMPAKTI U ZAJEDNICI**

1. Šta je postignuto kroz grant?
2. Da li su ostvareni ciljevi i očekivani rezultati granta (pitati koji su bili ciljevi) ?
3. Koji su mjerljivi indikatori uspjeha?
4. Koliko je bilo korisnika granta, a koliko je planirano?
5. Koliko je osoba aktivno učestvovalo u implementaciji projekta, a koliko je planirano?

**III – PROJEKAT U ODносу NA STVARNU POTREBU U ZAJEDNICI 20 bodova /KORISNICI U FOKUSU**

SMJERNICE za ovu kvalitativnu ocjenu su razgovor sa korisnicima ili učesnicima u projektu u toku monitoringa.

Da li su KORISNICI granta zadovoljni postignutim, koliko se projekat „vidi“ u zajednici,...

Da li su učesnicima projektne aktivnosti „više posla nego koristi“ ili su sretni da sudjeluju u projektu?

Da li korisnicima projektne aktivnosti unapređuju uslove življenja? Na koji način?

Uporediti stanje prije i poslije (opis problema i rezultate razgovora sa korisnicima).

**IV – INTERNI KAPACITETI GRUPE 20 bodova /AKTIVISTI U FOKUSU**

1. Šta su grantee-i naučili iz projekta?
2. Da li grantee zna svoju šifru projekta i odredbe ugovora? (ovo se ne pita direktno)
3. Da li je grantee namakao dodatna sredstva zahvaljujući ovom projektu ?
4. Da li je povećan broj članova, volontera,...?
5. Da li timski rad unaprijeđen i koliko su izvještaji profesionalni?
6. Da li je grantee povećao svoju vidljivost i unaprijedila reputaciju u zajednici?

**V – ODRŽIVOST – MULTIPLIKACIJA 5 bodova /dugoročni efekti na osnovu procjene**

1. Da li će uticaj aktivnosti da se održi i nakon projekta?
2. Subjektivna procjena monitora koliko je projekat primjenjiv u drugim grupama ili drugim zajednicama?

**NAPOMENA MONITORA (dodatni +2 ili -2 boda)** Ovo je isključivo subjektivna procjena evaluatora generalno o svemu. Može se navesti nešto o dodatnim rezultatima koji nisu bili planirani, a ostvareni su ili o rezultatima koji nisu postignuti, a planirani su. Može se komentirati bilo koji aspekt projekta ili monitoringa (npr. broj učesnika u monitoringu, okruženje)

Evaluatorski na kraju daje opisnu ocjenu projekta:

Broj bodova	Ocjena	Preporuka za dalje
90-100 bodova	Odličan	Odlična preporuka za daljnji rad i druge donatore
80-90 bodova	Vrlodobar	Postoji prostor za unapređenje
70-80 bodova	Dobar	Osrednje – postoji potencijal da se razvije
60 -70 bodova	Zadovoljava	Negativna preporuka za projekte u budućnosti
0 - 60 bodova	Ne zadovoljava	Tražiti sredstva nazad

Izvještaj sastavio/la: \_\_\_\_\_

## **LITERATURA**

1. Youth Bank Toolkit, The Community Foundation for Northern Ireland
2. Youth Bank "Secret to succes", Tools and Techniques for co-ordinating a Youth Bank, The Community Foundation for Northern Ireland
3. "Acta non verba" priručnik o omladinskom aktivizmu, Ismet Sokoljanin i Mirza Ćatibušić (2011), Fondacija tuzlanske zajednice

Ilustracije: internet



**10**

GODINA

FONDACIJA  
TUZLANSKE  
ZAJEDNICE



2003 - 2013

*Darujte zajednici, darovali ste sebi.*

Fondacija tuzlanske zajednice  
Pozorišna 13, 75 000 Tuzla  
[www.fondacijatz.org](http://www.fondacijatz.org)  
[fondtz@fondacijatz.org](mailto:fondtz@fondacijatz.org)  
tel: +387 35 362 832  
fax: +387 35 362 831

Projekat  
"Razvoj ugroženih naselja i osnaživanje mladih na području TK"  
podržali su:



FREUDENBERG  
STIFTUNG



B | T | D The Balkan Trust  
for Democracy  
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND



Partnerske općine

